

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-378/17

**Minister for Justice and Equality
ja
Commissioner of An Garda Síochána
versus
Workplace Relations Commission**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Supreme Court (Iirimaa))

Eelotsusetaotlus – Võrdne kohtlemine töö saamisel – Direktiiv 2000/78/EÜ – Vanuse alusel diskrimineerimise keeld – Politseiametnike teenistusse võtmine – Liikmesriigi organ, mis on seadusega asutatud konkreetses valdkonnas liidu õiguse kohaldamise tagamiseks – Pädevus jätta liidu õigusega vastuolus olevad riigisisised õigusnormid kohaldamata – Liidu õiguse esimus

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (suurkoda) 4. detsembri 2018. aasta otsus

Liidu õigus – Esimus – Vastuolus olev riigisisene õigus – Võrdne kohtlemine töö saamisel ja kutsealale pääsemisel – Liikmesriigi organ, mis on seadusega asutatud selles valdkonnas liidu õiguse kohaldamise tagamiseks – Puudub pädevus otsustada jätta kohaldamata liidu õigusega vastuolus olevad riigisisised õigusnormid – Lubamatus

(Nõukogu direktiiv 2000/78)

Liidu õigust ja iseäranis liidu õiguse esimuse põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised riigisisised õigusnormid, mis on kõne all põhikohtuasjas ja mille kohaselt liikmesriigi organil, mis on seadusega asutatud konkreetses valdkonnas liidu õiguse kohaldamise tagamiseks, ei ole pädevust otsustada jätta kohaldamata liidu õigusega vastuolus olev riigisisene õigusnorm.

Liikmesriigid on nimelt kohustatud määrama kohtud ja/või asutused, kellel on pädevus kontrollida riigisisese sätte kehtivust, ning nägema ette õiguskaitsevahendid ja menetlused kehtivuse vaidlustamiseks ning kaebuse rahuldamise korral tühistama asjaomase sätte ja vajaduse korral määratlema niisuguse tühistamise tagajärjed.

Seevastu Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt nõuab liidu õiguse esimus, et liikmesriigi kohtutel, kes vastutavad oma pädevuse piires liidu õigusnormide kohaldamise eest, oleks kohustus tagada nende õigusnormide täiemahuline toime, jättes omal algatusel vajaduse korral kohaldamata kõik nendega vastuolus olevad riigisisised sätted, ilma et oleks vaja taotleda või oodata selle riigisisese sätte eelnevat kõrvaldamist seadusandlikul teel või muu põhiseadusliku menetluse kaudu (vt selle kohta 9. märtsi 1978. aasta kohtuotsus Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, punktid 17, 21 ja 24, ning 6. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SEGRO ja Horváth, C-52/16 ja C-113/16, EU:C:2018:157, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

Selles kontekstis tuleb märkida, et kui töösuhete komisjon kui organ, kellele liikmesriigi seadusandja on andnud pädevuse tagada diskrimineerimiskeelu põhimõtte kohaldamine töö saamisel ja kutsealale pääsemisel, nagu seda põhimõtet on konkretiseeritud direktiiviga 2000/78 ja võrdõiguslikkuse seadustega, lahendab vaidlust, milles on selle põhimõtte järgimine kahtluse all, siis nõuab liidu õiguse esimuse põhimõte, et ta oma pädevuse piires tagaks liidu õigusest isikutele tulenevate õiguste kaitse ja liidu õiguse täiemahulise toime, jättes vajaduse korral kohaldamata mis tahes riigisisese õigusnormi, mis võib olla selle põhimõttega vastuolus (vt selle kohta 22. novembri 2005. aasta kohtuotsus Mangold, C-144/04, EU:C:2005:709, punkt 77; 19. jaanuari 2010. aasta kohtuotsus Küçükdeveci, C-555/07, EU:C:2010:21, punkt 53, ja 19. aprilli 2016. aasta kohtuotsus DI, C-441/14, EU:C:2016:278, punkt 35).

Kui niisugune organ nagu töösuhete komisjon, kellele on seadusega tehtud ülesandeks tagada direktiivi 2000/78 kohaldamisest tulenevate kohustuste täitmine ja järgimine, ei võiks tuvastada, et riigisisene säte on direktiiviga vastuolus, ja sellest tulenevalt ei võiks otsustada jätta seda sätet kohaldamata, väheneks liidu õigusnormide soovitatav toime töö saamisel ja kutsealale pääsemisel tagatava võrdõiguslikkuse valdkonnas (vt selle kohta 9. septembri 2003. aasta kohtuotsus CIF, C-198/01, EU:C:2003:430, punkt 50).

(vt punktid 34, 35, 45, 48, 52 ja resolutsioon)